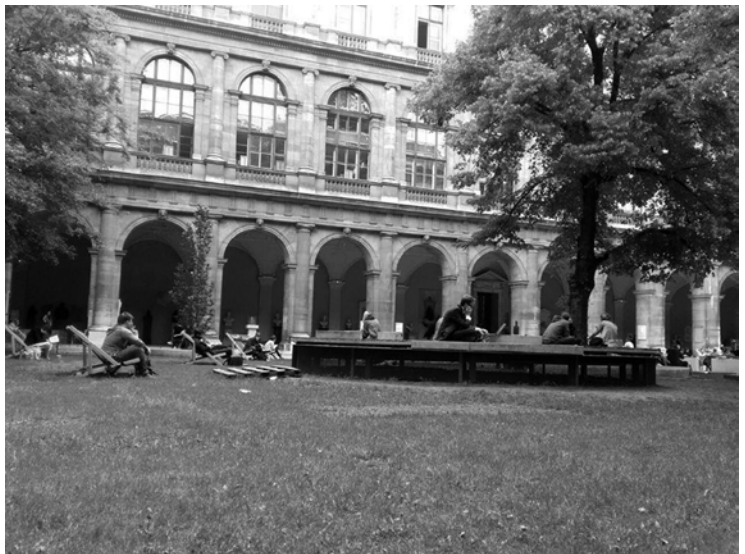

UNIVERSITÄT WIEN

Ljetni semestar prošle akademske godine provela sam s kolegicama Katarinom Delač i Suzanom Sabol na Sveučilištu u Beču gdje smo slušale kolegije na Odjelu za povijest te u Centru za translologiju. Na razmjenu smo se prijavile preko programa CEEPUS, a naš boravak ondje trajao je od 1. ožujka do 1. srpnja 2017. godine. Sveučilište u Beču odabrali smo zbog njegove povijesne tradicije (najstarije sveučilište u njemačkom govornom području te drugo najstarije sveučilište u Srednjoj Europi), ali i zbog neupitne visoke kvalitete obrazovnog sustava.

SUSRET S NOVIM SUSTAVOM I NAČINOM ŽIVOTA

Prvi dan u austrijskoj prijestolnici i nije bio jedan od onih dana kojih se čovjek voli prisjećati. Nakon što je autobus iz Zagreba kasnio na bečki kolodvor, ukrcale smo se u jedan U-Bahn, zatim u drugi i stigle pred vrata studentskog doma koja su bila zaključana. Naime, portir je napustio dom 15-ak minuta prije našeg dolaska i kada smo ga kontaktirale, nije bio raspoložen doći i donijeti nam ključeve doma i sobe pošto smo zakasnile. Savjetovao nam je da se same snađemo taj dan, a on će nam izaći u susret pa će nam sutra ujutro predati ključeve. Sa šest kofera, tri ruksaka i tri prijenosna računala, ostale smo same na ulici u gradu u kojem ne poznajemo gotovo nikoga. Za smještaj smo se, srećom, snašle kod poznanika. Prvi dojam tog ubranog, vrlo točnog i preciznog načina života odjeknuo je u nama kao alarm za uzbunu: ovdje nema kašnjenja i zabušavanja jer svatko radi svoj posao točno, precizno i nikoga nije briga što je vama zakasnio bus ili vam je kućni ljubimac pojeo seminar pa ga niste predali na vrijeme. Studentski dom, koji je bio najjeftiniji dom u Beču, bio je vrlo dobro opremljen: svatko je imao

svoju sobu s ormarom i radnim stolom. Ostatak doma bio je opremljen s: nekoliko tuš kabina i kupaonicom na katu, nekoliko zahoda; velikom kuhinjom s balkonom; ogromnim dvorištem s ležalj-kama, stablima, cvijećem, divljim jagodama; dnevnim boravkom s televizorom; glazbenom sobom s klavirrom; *fitnessom*, kapelicom te praonicom rublja.

Nakon što smo se smjestile u dom, podigle smo stipendiju koja je mjesečno iznosila 960 eura te se krenule upisati na Sveučilište. Prvi ulazak u glavnu sveučilišnu zgradu, u kojoj se nalazi rektorat te među ostalim i Odjel za povijest, bio je veličanstven. Bila je to predivna građevina s dvorištem i ležajlkama za učenje, kantinom, velikom knjižnicom i svime što studentu treba tijekom dana. Upis na Sveučilište je trajao svega nekoliko minuta. Uzele smo svoj broj za čekanje i došle na red za par minuta iako je čekaonica bila prepuna. Predale potvrdu kojom dokazujemo da smo primljene na Sveučilište - jedna slika, jedno provlačenje kartice s koje nam je skinuto 18 eura za semestar i postale smo studenti Sveučilišta u Beču. Obzirom da njihovi studenti nemaju Indexe kao mi, odmah smo dobile studentsku iskaznicu. Sve ocjene i kolegiji se nalaze na *u:space* platformi s koje smo same mogle printati sve dokumente o našem studiranju i konačno izbjeći cjelodnevna čekanja u referadi. Ta je iskaznica ujedno služila i kao iskaznica za sve knjižnice i arhive u cijeloj Austriji te kao studentski pokaz. Dobile smo mentora koji nam je pomagao prilikom našeg studijskog boravka te kojem smo se mogle javiti u bilo koje doba dana i noći za bilo kakav problem. Mentor je bio profesor Karlheinz Spitzel, inače vrlo susretljiva, ljubazna i otvorena osoba kao i svi profesori s kojima smo se susretale.

Studij u Beču nije podrazumijevao ograničeno biranje predmeta koji se moraju slušati već studenti moraju proći samo određen modul, a ostale predmete mogu birati prema svojim afinitetima. Prema tome, Odjel za povijest ne obuhvaća kronološki svu povijest već je cijela povijest, koja se kod nas uči, podijeljena na nekoliko odjela. Obzirom na takvu podjelu, studenti mogu upisivati i polagati kolegije na kojem god odjelu žele. Na diplomskom studiju postoje sljedeći odjeli: Odjel za egiptologiju, Odjel za prapovijest i arheologiju, Odjel za staru povijest i arheologiju, Odjel za bizantologiju i neogrecistiku, Odjel za povijesna istraživanja, pomoćne povijesne znanosti i arhivistiku te Odjel za povijest. Odjel za povijest se sastoji od sljedećih katedri: Austrijska povijest, Srednjovjekovna povijest i pomoćne povijesne znanosti, Povijest novog vijeka te Didaktika povijesti. Studenti se prijavljuju preko *online* platforme na kolegije i seminare koje žele slušati, a prijava traje par sekundi. Nakon što se prijavi na kolegij, student je dodan u *Moodle* sustav na kojem se nalaze predmeti koje je odabrao. Taj sustav ćemo objasniti na primjeru kolegija *Ideengeschichte: Geschichte des politischen Denkens* (Povijest ideja: povijest političkog mišljenja). Nakon što smo upisale taj kolegij, prijevile smo se u *Moodle* bsustav, otvorile smo taj kolegij i tamo nas je već čekao raspored predavanja s pripremljenim materijalima. Predavanja su održavana kronološki i tematski, a svako predavanje je držao drugi profesor, koji se bavi određenim razdobljem. Tako smo na jednom kolegiju imali priliku slušati predavanja desetak profesora, a među njima je bilo i vanjskih suradnika koji inače predaju povijest na Sveučilištima u Parizu i Londonu. Za svako smo predavanje dobili materijale koji su bili podijeljeni na dva dijela: povijesni izvori i literatura. Predavanja smo imali priliku pratiti *online*, a nakon svakog predavanja smo imali rasprave gdje se studenti nisu ustručavali postaviti bilo kakvo pitanje. Na tim smo predavanjima postepeno shvaćale koja je glavna razlika našeg i njihovog obrazovnog sustava. Jednom je prilikom profesor pitao zna li netko što su to generalni staleži. Mi smo znale odgovor, ali su drugi studenti mnogo bolje od nas smjestili temu generalnih staleža u kontekst kolegija iako nisu odavali dojam da znaju kako

su nastali generalni staleži, što se iz njih razvilo te kad su zadnji put zasjedali prije Francuske revolucije. Tada smo shvatile da nije važno nastojati usvojiti što više činjenica iz knjige čitajući je neprestano dva tjedna prije ispita, već nastojati pročitati što više knjiga. Taj sud se pokazao vrlo istinitim na ispitu.

Ispit nije imao klasični oblik u kojemu se traži odgovor na postavljeno pitanje već je bio esejskog tipa. Prvi dio ispita je imao osam pitanja od kojih smo mogli izabrati šest pitanja na koja je trebalo odgovoriti u pet rečenica. Drugi dio ispita je bio esej pri pisanju kojeg su nam bile ponuđene četiri teme od kojih smo morali odabrati dvije. Za svaku je temu bilo potrebno napisati esej opsega 1,5 do 2 stranice. Teme se nikako nisu mogle naučiti ako se pročita samo jedna knjiga jer je traženo opširno znanje, razumijevanje cijele povijesti čovječanstva, točnost informacija i struktura eseja. Primjerice, jedna od tema koju sam ja odabrala bila je postavljena u obliku pitanja koje je glasilo: „Koliko se navedeni odjeljak iz Ilijade može staviti u kontekst razvoja političke misli od antike do danas?“. Predmetni odjeljak je bio iz drugog pjevanja *Ilijade* u kojem se govori o Agamemnonovu sazivanju agore. Nakon uspješnog položenog ispita najvrednije što smo naučile na ovom kolegiju je bilo to da povijest kao znanost nudi bezbroj perspektiva, a te različite perspektive smo upoznavale cijeli semestar u interakciji s drugim kolegama i profesorima pri interpretaciji nekog povijesnog izvora. Večer prije samog ispita nositelj kolegija, profesor Fritz Mitthof, poslao nam je e-mail u kojem je bilo ponuđeno polaganje ispita na njemačkom, engleskom, talijanskom ili francuskom jeziku. Sve to bilo je motivirano željom da i studenti koji ne znaju njemački ili se ne mogu dobro pismeno izražavati na tom jeziku također imaju priliku polagati ispit.

Također, velikom prednošću smatram to što studenti mogu odjaviti ispit većer prije. Imaju pravo tri puta izaći na ispit, ali ne u jednoj akademskoj godini već tokom cijelog svog studija. Time se studente motivira da zaista izađu na ispit tek kada su spremni čime oni samim gradivo uče detaljnije i sa puno više razumijevanja. Na ovaj način nitko ne gubi godine studiranja. Osim *Ideengeschichte*, odslušale smo i kolegij *Wissenstransfer* (Prijenos znanja) koji je svojim sadržajem obuhvaćao razdoblja od antike do današnjice, sa posebnim naglaskom na srednji vijek. Kao i kod gore navedenog kolegija, i kod ovog su svi materijali bili dostupni na *online* platformi. Ispit se polagao na njemačkom jeziku te je osim činjeničnog znanja zahtijevao i kritičko mišljenje te logičko povezivanje prošlosti i sadašnjosti što smatram vrlo dobrim načinom ispitivanja studenata.

S priznavanjem predmeta nismo imale nikakvih problema jer smo se prije upisivanja kolegija u Beču dogovorile smo se s našim ECTS koordinatorom koje predmete tamo možemo položiti kao ekvivalente predmetima koje smo trebale taj semestar polagati u Zadru. Tako su nam predmeti položeni u Beču bez problema priznati u Zadru.

STUDENSKI ŽIVOT

Važnost studijskog boravka u inozemstvu se ne ogleda isključivo u stjecanju novog stručnog znanja i vještina nego i u životnom iskustvu. Naše životno iskustvo obogatila su tako prijateljstva stečena u ženskom domu gdje smo upoznale kolegice iz raznih dijelova svijeta, od Kine do Egipta. Upoznavanje različitih kultura i načina življenja otvorilo nam je vidike i naučilo nas kako stvari uvijek treba gledati iz različitih perspektiva.

ZAKLJUČAK

Jedna od anegdota koje ćemo pamtit i cijeli život je svakako posjet muzejima u centru Beča koji su bili otvoreni povodom 300. rođendana Marije Terezije. Naš studentski dom bio je na 20-ak minuta hoda do centra grada. Pošto je bilo jako vruće i mi nismo željele prošetati još pet minuta do samog centra, odlučile smo do muzeja ići javnim prijevozom. Pošto je život jako ubrzan, istrčale smo iz U-Bahna i odmah nas je dočeka o jedan „tramvaj“. Pitale smo vozača vozi li do Josephs Platza, a on je odgovorio potvrdno. Sjele smo, vozile se, a „tramvaj“ nikako nije stajao. Gledale smo polja, autocestu i u jednom trenutku, nakon nekih sat vremena vožnje, ugledali tablu Wiener Neustadt (Bečko Novo Mjesto). Umjesto na rođendan Marije Terezije, došle smo, bez valjane karte, u mjesto gdje su pogubljeni Zrinski i Frankopan. Shvatile smo da je zov domovine nakon četiri predivna mjeseca simbolično napokon došao do naših ušiju i srca. Iz Beča smo u Zadar donijele mnogo novih znanja, iskustava i predivnih uspomena koje ćemo pamtit i cijeli život.